

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:826

av Per Åsling och Lena Ek (C)

Vind- och vattenkraft

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att berörda kommuner och regioner ska få behålla en rättmätig del av vind- och vattenkraftens värden.

Motivering

De sju skogslänen bidrar med runt 90 procent av Sveriges vattenkraft.

Vattenkraften produceras lokalt, men är en av de viktigaste förutsättningarna för hela Sveriges gemensamma välbefinnande. Varje år produceras ungefär 65 TWh grön, förnybar el, nästan hälften av landets elproduktion, genom kraften i det strömmande vattnet.

Vindkraften beräknas i år producera över 13 TWh. I den nödvändiga omställningen till ett klimatsmart och långsiktigt hållbart samhälle kommer vind- och vattenkraftens betydelse och värde att öka ytterligare.

I Norge finns ett system som innebär att kommuner och fylken ersätts för de ingrepp i naturen som kraftbygget innebär. Områden har dämmts över när vattenkraften byggdes ut, älvar har torrlagts och möjligheterna till näringsverksamhet har försämrats eller omöjliggjorts.

På vår sida av kölen är situationen annorlunda. Här får idag de kommuner och bygder där vattenkraftproduktionen sker en mycket begränsad kompensation för de omfattande ingrepp i miljön som utbyggnaden har inneburit. Lokalt stannar endast de så kallade bygdemedlen. Summan uppgår till ungefär 110 miljoner kronor per år för hela landet.

Den statliga utredningen ”I vått och torrt” SOU 2014:35 som presenterades i juni 2014 föreslår att dessa bygdemedel ska avvecklas. Den linjen strider helt mot vår uppfattning!

När det gäller fastighetsskatten för vattenkraftanläggningar uppgår den i år till 5,4 miljarder kronor, varav över en miljard kommer från Jämtlands län. Allt går idag till staten, vilket är en total avvikelse från hur andra jämförbara länder hanterar frågan. Nivån på den statliga fastighetsskatten för vindkraftsfastigheter är liten och måste anses enkel att tillföras kommuner. Det är mycket lämpligt med tanke på att det är lokalt som ingreppet sker.

Det är en viktig del av en kraftfull regional utvecklingspolitik att alla delar av Sverige har likvärdiga förutsättningar för utveckling och tillväxt.

Jag föreslår att en utredning tillsätts för att utforma ett långsiktigt system där landets berörda kommuner/regioner får behålla en rättmätig del av vind- och vattenkraftens värden.

Per Åsling (C)

Lena Ek (C)